

Załącznik
do Uchwały Nr XXVIII/79/20
Rady Powiatu Zduńskowolskiego
z dnia 23 grudnia 2020 r.

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA LATA 2021 - 2023
W POWIECIE ZDUŃSKOWOLSKIM**

ZDUŃSKA WOLA, 2020 ROK

Program został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli

SPIS TREŚCI:

I. Wstęp	str. 3-4
II. Podstawy prawne Programu	str. 5
III. Diagnoza środowiska lokalnego	str. 5-20
IV. Charakterystyka i analiza rodzin zastępczych	str. 21-31
V. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej.....	str. 31-34
VI. Usamodzielnianie wychowanków z pieczy zastępczej	str. 34-36
VII. Wnioski do Programu.....	str. 36
VIII. Analiza SWOT.....	str. 36-37
IX. Cel Programu.....	str. 37
X. Zadania Programu	str. 38
XI. Limit rodzin zastępczych zawodowych	str. 38-39
XII. Zakładane rezultaty realizacji Programu	str. 39
XIII. Źródła finansowania Programu	str. 39-40
XIV. Adresaci Programu	str. 40
XV. Realizatorzy Programu	str. 40
XVI. Sposób monitorowania Programu i ewaluacja	str. 40-41
XVII. Harmonogram realizacji działań.....	str. 42-50

I. WSTĘP.

Podstawą opracowania „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 w Powiecie Zduńskowolskim” jest art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821).

Wyżej wymieniony Program określa działania podejmowane przez powiat zduńskowolski w 3-letniej perspektywie w zakresie wspierania pieczy zastępczej, a szczególnie rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto zawiera część prognostyczną, w której zostały określone kierunki działań i harmonogram ich realizacji.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom, w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustalonym wyżej wymienioną ustawą spoczywa na powiecie. Organizatorem pieczy zastępczej w powiecie zduńskowolskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli, które będzie realizatorem w.w. Programu.

Do zadań własnych powiatu w zakresie pieczy zastępczej należy m.in: opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających m.in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych; zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych; organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne przez wspieranie procesu usamodzielniania; tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych; prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym; organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego; organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstania: grup wsparcia, specjalistycznego poradnictwa; wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej; zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich; prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka i pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub do rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka; kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej lubo centrum usług społecznych dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka; finansowanie: a/ świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo – terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu; b/ pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, c/ szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego.

Aby lokalny system wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przynosił pożądane efekty należy położyć szczególny nacisk na profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną, gdyż najlepszym środowiskiem życia i wychowania dziecka jest rodzina. Celem wsparcia rodziny przeżywającej trudności we właściwym wypełnianiu obowiązków względem dziecka jest przywrócenie jej zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej, a rodzice dziecka nadal nie wypełniają należycie swoich obowiązków.

Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo do czasu umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej.

1. ADOPCJA.

Rodzina adopcyjna stanowi najkorzystniejszą formę opieki nad dzieckiem, które z różnych przyczyn zostało pozbawione możliwości wychowania w rodzinie biologicznej, gdyż stwarza warunki niemal identyczne z warunkami panującymi w rodzinie naturalnej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa przysposobić można tylko osobę małoletnią tj. do 18 roku życia i tylko dla jej dobra, czyli zapewnienie jej możliwie jak najlepszej opieki, wychowania i rozwoju. Prowadzenie procedur adopcyjnych oraz przygotowanie kandydatów do przysposobienia dziecka należy do wyłącznej kompetencji ośrodków adopcyjnych. Poprzez adopcję między przysposobionym a przysposabiającym powstaje stosunek taki istniejący między rodzicami a dziećmi.

2. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA.

Rodzinne formy pieczy zastępczej obejmują rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka. Stanowią formę wsparcia dla rodzin biologicznych przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Na rodzinie zastępczej lub prowadzącym rodzinny dom dziecka spoczywa obowiązek, a jednocześnie prawo wykonywania bieżącej pieczy nad dzieckiem, jego wychowania i reprezentowania, w szczególności w przedmiocie dochodzenia świadczeń przeznaczonych na zaspokajania jego potrzeb. Dziecko umieszcza się w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny biologicznej. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyróżnia 3 typy rodzin zastępczych:

- 1/ spokrewnione (rodzinę tworzą wstępni, rodzeństwo dziecka),
- 2/ niezawodowe (rodzinę tworzą osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- 3/ zawodowe, w tym zawodowa specjalistyczna oraz zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego.
- 4/ formą rodzinnej pieczy zastępczej są również rodzinne domy dziecka.

3. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA.

Umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej następuje w sytuacji, gdy brakuje możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- placówek opiekuńczo – wychowawczych typu: socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno – terapeutycznego lub rodzinnego,
- regionalnych placówek opiekuńczo – terapeutycznych,
- interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

Umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej następuje po wyczerpaniu wszelkich form pomocy rodzinie i trwa do czasu zaistnienia warunków umożliwiających powrót dziecka do rodziny biologicznej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.

Działania w zakresie rozwoju pieczy zastępczej, w tym zadania zapisane w niniejszym Programie, podejmowane są i realizowane w oparciu o następujące akty prawne i dokumenty:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka;
- 3) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 920);
- 4) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 poz. 821);
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1876)
- 6) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Niniejszy program będzie spójny z opracowywaną „Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Powiatu Zduńskowolskiego w latach 2021 2030”.

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO W KONTEKŚCIE NAJWAŻNIEJSZYCH PROBLEMÓW POWIATU.

1. PROBLEMY DOTYCZĄCE FUNKCJONOWANIA RODZIN W POWIECIE ZDUŃSKOWOLSKIM.

1) Problemy opiekuńczo – wychowawcze, nadzory kuratorskie.

Dysfunkcją uprawniającą do korzystania z pomocy jest m.in. bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, co niejednokrotnie jest podstawą do organizowania zastępczych form opieki nad dzieckiem.

Najważniejszą funkcję kontrolną w zakresie wykonywania władzy rodzicielskiej sprawuje państwo, działając poprzez swoje organy, a głównie przez sąd opiekuńczy.

Władza rodzicielska jest prawną relacją pomiędzy rodzicami a ich dzieckiem co oznacza pewien zakres uprawnień i obowiązków, jakie rodzic ma wobec swojego dziecka. Władza rodzicielska nie przysługuje ani opiekunom zastępczym, ani opiekunowi prawnemu dziecka. Władza rodzicielska trwa, aż do uzyskania przez dziecko pełnoletności, powinna być wykonywana z uwzględnieniem dobra dziecka i interesu społecznego. Rodzice, którzy ją wykonują, powinni szanować zdanie dziecka, jego przekonania i traktować podmiotowo.

Sąd opiekuńczy reaguje na każdy sygnał, kiedy prawa dziecka zostały naruszone. Kodeks rodzinny i opiekuńczy określa trzy sposoby ingerencji państwa we władzę rodzicielską:

1. Ograniczenie władzy rodzicielskiej – najłagodniejsza forma ingerencji we władzę rodzicielską (np. nadzór kuratora sądowego, zobowiązanie rodziców i dziecka do określonego postępowania, do pracy z asystentem rodziny, umieszczenie małoletniego w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej).

2. Zawieszenie władzy rodzicielskiej – następuje w razie wystąpienia przemijającej przeszkody w jej wykonywaniu np. w sytuacji osadzenia rodzica w zakładzie karnym.

3. Pozbawienie władzy rodzicielskiej – najsurowsza forma ingerencji państwa we władzę rodzicielską np. w przypadku nadużywania władzy rodzicielskiej, rażącego zaniedbywania obowiązków względem dziecka, długotrwałego braku kontaktów z dzieckiem.

Kurator sądowy rodzinny to osoba sprawująca m.in. nadzór w sprawach rodzinnych i opiekuńczych w tym dotyczących ingerencji we władzę rodzicielską nad dzieckiem; nadzór nad nieletnimi w związku z zastosowaniem środka wychowawczego, warunkowym zwolnieniem z zakładu poprawczego, warunkowym odstąpieniem od umieszczenia w zakładzie poprawczym, warunkowym zawieszeniem umieszczenia w zakładzie poprawczym; wykonuje kuratelę lub opiekę nad osobami częściowo lub całkowicie ubezwłasnowolnionymi; sprawuje nadzory wobec osób uzależnionych od alkoholu, zobowiązanych do leczenia odwykowego; przeprowadza wywiady środowiskowe; bierze udział w ustanowionych przez sąd kontaktach rodziców z dziećmi.

Liczba wydanych postanowień w przedmiocie władzy rodzicielskiej

Władza rodzicielska	2017 rok	2018 rok	2019 rok	I półrocze 2020 roku
Pozbawienie władzy rodzicielskiej	21	23	21	4
Ograniczenie władzy rodzicielskiej	43	44	44	9
Zawieszenie władzy rodzicielskiej	3	1	1	1

Dane z Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Z powyższych danych wynika, iż najczęstszym przypadkiem ingerencji Sądu było ograniczenie rodzicom władzy rodzicielskiej w latach 2018-2019.

W dążeniu do m.in. przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz stwarzania im warunków powrotu do normalnego życia, zgodnego z zasadami współżycia społecznego, powstała ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Sąd rodzinny wobec nieletniego może zastosować środki wychowawcze lub środek poprawczy w postaci umieszczenia w zakładzie poprawczym.

Środki wychowawcze zastosowane przez sąd:

- udzielenie upomnienia,
- zobowiązanie do określonego postępowania, a zwłaszcza naprawienia wyrządzonej szkody, do wykonywania określonych prac lub świadczeń na rzecz pokrzywdzonego lub społeczności lokalnej, do przeproszenia pokrzywdzonego, do podjęcia nauki lub pracy, do uczestniczenia w odpowiednich zajęciach o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym, do powstrzymywania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach albo do zaniechania używania alkoholu lub środków odurzających,
- ustanowienie nadzoru odpowiedzialnego rodziców lub opiekuna,
- ustanowienie nadzoru organizacji młodzieżowej lub innej organizacji społecznej, zakładu pracy albo osoby godnej zaufania,
- zastosowanie nadzoru kuratora,
- skierowanie do ośrodka kuratorskiego, a także do organizacji społecznej lub instytucji zajmujących się pracą z nieletnimi o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym,
- orzeczenie dot. zakazu prowadzenia pojazdów,
- orzeczenie dot. przepadku rzeczy uzyskanych w związku z popełnieniem czynu karalnego,
- orzeczenie o umieszczeniu w rodzinie zastępczej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym,
- orzeczenie o umieszczeniu w zakładzie poprawczym,
- zastosowanie innych środków przewidzianych w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.

Wymienione wyżej środki wychowawcze mogą być zastosowane zarówno wobec nieletnich, którzy przejawiają cechy demoralizacji, jak i nieletnich, którzy dopuścili się czynu karalnego. Ponadto mogą być stosowane łącznie.

Liczba rodzin i nieletnich objętych nadzorem kuratora sądowego

Rok	Liczba nieletnich	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	89 <i>w tym po raz pierwszy orzeczono nadzór wobec 24 nieletnich</i>	134	367

2018	94 <i>w tym po raz pierwszy orzeczono nadzór wobec 34 nieletnich</i>	128	321
2019	88 <i>w tym po raz pierwszy orzeczono nadzór wobec 20 nieletnich</i>	123	279
I półrocze 2020	73 <i>w tym po raz pierwszy orzeczono nadzór wobec 5 nieletnich</i>	124	287

Dane z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej.

Z powyższych danych wynika, iż najwięcej nieletnich było objętych nadzorem kuratora sądowego w roku 2018 (94 osoby), natomiast rodzin objętych nadzorem w roku 2017 (134 rodziny).

Liczba wydanych postanowień sądowych dot. umieszczeń nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym.

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok	I półrocze 2020 roku
Umieszczenie nieletniego w młodzieżowym ośrodku wychowawczym	3	6	3	1
Umieszczenie nieletniego w zakładzie poprawczym	0	0	0	0

Dane z Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Najwięcej orzeczeń sądowych wydano w stosunku do 6 nieletnich w roku 2018 w sprawie umieszczenia ich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym.

Pozytywnym jest fakt, iż na przestrzeni lat 2017 – 2019 oraz w I półroczu 2020 roku nie umieszczono żadnego nieletniego w zakładzie poprawczym.

Liczbę wydanych przez Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli skierowań do młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii oraz specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Typ placówki	2017 rok	2018 rok	2019 rok	Do 30.06.2020 r.
1	Młodzieżowy ośrodek wychowawczy	4	7	9	3
2	Młodzieżowy ośrodek socjoterapii	7	5	8	4
3	Specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy	8	2	3	3

Dane ze Starostwa Powiatowego w Zduńskiej Woli Wydział Edukacji.

Z powyższych danych wynika, iż najwięcej skierowań do młodzieżowych ośrodków wychowawczych wydano w roku 2019 (9) oraz do młodzieżowych ośrodków socjoterapii (8), a do specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych w roku 2017 (8).

2) Problemy uzależnień.

Kolejną z grup dysfunkcyjnych, która objęta jest pomocą ze strony systemu pomocy społecznej stanowią osoby uzależnione. Nadużywanie alkoholu lub substancji psychoaktywnych powoduje niszczenie rodziny i prowadzi do jej rozpadu. Problem uzależnień jest złożony, gdyż prowadzi do zaburzeń komunikacji między członkami rodziny, bezrobocia, biedy, problemów wychowawczych i zdrowotnych. Alkoholizm to najczęstsza przyczyna ingerencji sądu we władzę rodzicielską rodziców. Praca z osobami uzależnionymi jest bardzo trudna i długotrwała, często skazana na niepowodzenie. W powiecie zduńskowolskim na rzecz osób uzależnionych działają: Poradnia Leczenia Uzależnień w Zduńskowolskim Szpitalu Powiatowym Sp. z o.o., Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy gminach, Kluby AA, Ośrodki Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zduńskiej Woli, SPZOZ ul. Szadkowska 2 w Zduńskiej Woli, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Liczba osób zobowiązanych do leczenia odwykowego oraz pod nadzorem kuratora sądowego.

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok	I półrocze 2020 roku
Zobowiązanie przez Sąd do leczenia odwykowego	58 osób	42 osoby	57 osób	14 osób
Zobowiązanie do leczenia odwykowego pod nadzorem kuratora sądowego.	1 osoba	1 osoba	2 osoby	0 osób

Dane z Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Powyższe dane wskazują, iż Sąd najwięcej osób zobowiązał do leczenia odwykowego w roku 2017 (58 osób), kolejny wzrost nastąpił w roku 2019 (57 osób).

Liczba osób korzystających z terapii odwykowej.

Nazwa Poradni	2017 rok	2018 rok	2019 rok	I półrocze 2020 r.
Poradnia Leczenia Uzależnień ul. Królewska 29 Zduńska Wola	204 osoby ogółem, w tym: 173 uzależnione, 31 współuzależnionych	233 osoby ogółem, w tym: 183 uzależnione, 50 współuzależnionych	230 osoby ogółem, w tym: 176 uzależnionych, 54 współuzależnione	125 osób ogółem, w tym: 85 uzależnionych, 40 współuzależnionych
SPZOZ ul. Szadkowska 2 98-220 Zduńska Wola	182 osoby uzależnione od alkoholu, 30 osób współuzależnionych	170 osób uzależnionych od alkoholu, 26 osób współuzależnionych	191 osób uzależnionych od alkoholu, 36 osób współuzależnionych	36 osób uzależnionych od alkoholu, 7 osób współuzależnionych

Dane z Poradni.

Najwięcej osób korzystających z terapii odwykowej wykazała Poradnia Leczenia Uzależnień ul. Królewska 29, Zduńska Wola tj. w roku 2018 – 233 osoby, a SPZOZ ul. Szadkowska 2 98-220 Zduńska Wola w roku 2019 – 191 osób.

Ponadto SPZOZ ul. Szadkowska 2 Zduńska Wola wskazał w swojej informacji m.in. na osoby zagrożone uzależnieniem od alkoholu, od narkotyków, dopalaczy, co przedstawia poniższa tabela.

Osoby korzystające z SPZOZ	2017 rok	2018 rok	2019 rok	Do dnia 30.06.2020 roku
-----------------------------------	-----------------	-----------------	-----------------	--------------------------------

Osoby pełnoletnie zagrożone uzależnieniem od alkoholu.	19	41	47	10
Osoby niepełnoletnie zagrożone uzależnieniem od alkoholu.	11	26	36	10
Osoby pełnoletnie uzależnione od narkotyków lub/i dopalaczy.	22	15	21	13
Osoby pełnoletnie zagrożone uzależnieniem od narkotyków, dopalaczy.	20	26	26	4
Osoby niepełnoletnie uzależnione od narkotyków lub dopalaczy (eksperymentujące).	34	14	26	12
Pozostałe osoby, w tym np. opiekunowie zgłaszający problemy, dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, osoby z rodzin uzależnionych i inne zagrożenie typu media, hazard itp.	49	92	17	29

Na podstawie powyższych danych należy stwierdzić, iż niepokojąca jest liczba osób pełnoletnich zagrożonych uzależnieniem od alkoholu – 47 w 2019 roku oraz liczba osób niepełnoletnich uzależnionych od narkotyków lub dopalaczy w 2017 r. - 34, a także liczba osób niepełnoletnich zagrożonych uzależnieniem od alkoholu w 2019 roku – 36 osób.

Procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego wdraża się wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

Procedurę niniejszą można uruchomić poprzez Gminną/Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającą przy każdej gminie lub mieście, która:

1. Przyjmuje zgłoszenie o przypadku występowania nadużywania alkoholu połączonego z: powodowaniem rozpadu życia rodzinnego, demoralizacją małoletnich, uchylaniem się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznym zakłócaniem spokoju lub porządku publicznego, zgłoszenia takiego może dokonać każda osoba zainteresowana – członek rodziny, sąsiad itp.
2. Wzywa osobą nadużywającą alkoholu na rozmowę z członkami Komisji.
3. Kieruje osobę na badanie przez biegłego celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju leczenia odwykowego.
4. Przygotowuje dokumentację dot. postępowania dla Sądu – opinię biegłego, protokół z rozmowy z osobą zgłaszającą i osobą uzależnioną.
5. Składa wnioski do Sądu Rodzinnego o wszczęcie postępowania.

Sąd w postanowieniu wskazuje, czy osoba uzależniona ma leczyć się stacjonarnie, czy ambulatoryjne oraz czy nad wykonywaniem postanowienia ma czuwać kurator sądowy.

Liczba osób zgłoszonych przez gminy na leczenie odwykowe oraz liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe.

Nazwa Komisji	Liczba zgłoszonych w 2017 roku	Liczba skierowanych na leczenie w 2017 roku	Liczba zgłoszonych w 2018 roku	Liczba skierowanych na leczenie w 2018 roku	Liczba zgłoszonych w 2019 roku	Liczba skierowanych na leczenie w 2019 roku	Liczba zgłoszonych w I półroczu 2020 roku	Liczba skierowanych na leczenie w I półroczu 2020 roku
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów	27	10	28	13	25	11	6	6

Alkoholowych w Zduńskiej Woli								
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli	73	29	63	30	68	31	30	8
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zapolicach	11	8	12	9	5	5	4	2
Miejsko- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szadku	8	3	7	5	15	10	2	2

Dane pozyskane z poszczególnych Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Najwięcej osób zgłoszonych występowało na terenie Miasta Zduńska Wola – 73 osoby w 2017 roku.

3) Bezrobocie w powiecie zduńskowolskim.

Informacje o stanie bezrobocia w powiecie zduńskowolskim w latach: 2017-2019 oraz do 30.06.2020 r., przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Stan na 30.06.2020 r.
1	Liczba osób bezrobotnych ogółem, w tym z prawem do zasiłku dla bezrobotnych.	1939	1847	1599	1889
		257	288	242	342
2	Liczba osób poszukujących pracy.	72	54	46	52
3	Liczba osób długotrwale bezrobotnych.	1210	1007	832	890
4	Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych.	196	208	183	193
5	Liczba ofert pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych.	73	92	55	82
		4	1	2	3
6	Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych.	432	403	369	477
7	Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego.	235	214	202	234
8	Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia.	181	164	172	219
9	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia ogółem, w tym kobiety.	650	579	472	520
		256	238	193	222

Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Zduńskiej Woli – stan na koniec danego roku kalendarzowego.

Najwięcej bezrobotnych odnotowano w roku 2017 – 1939 osób, niepokojący jest stan bezrobotnych na dzień 30.06.2020 r. - 1889 osób, osób długotrwale bezrobotnych także odnotowano najwięcej w roku 2017 tj. 1210 osób oraz bezrobotnych powyżej 50 roku życia – 650 osób.

Powiatowy Urząd Pracy organizuje szkolenia i kursy zawodowe finansowane ze środków Unii Europejskiej, Funduszu Pracy oraz ze środków PFRON m.in. dla osób bezrobotnych do 25 roku życia i powyżej 50 roku życia. Oferuje formy wsparcia i pomocy w postaci: poradnictwa indywidualnego, poradnictwa grupowego, rozmów wstępnych, działa także Klub Pracy, którego lider przygotowuje młodzież do wejścia na rynek pracy. PUP podejmuje liczne inicjatywy mające na celu poprawę zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych, w tym przede wszystkim osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wśród osób bezrobotnych często znajdują się osoby w wieku do 25 roku życia i powyżej 50 lat, a także osoby bez wykształcenia i doświadczenia zawodowego i długotrwale bezrobotne. PUP dla tej kategorii osób bezrobotnych jest organizatorem szkoleń; staży w miejscu pracy; prac interwencyjnych; robót publicznych; prac społecznie użytecznych.

4) Problemy społeczne w powiecie zduńskowolskim – przyczyny trudnej sytuacji życiowej rodzin.

Poniższa tabela przedstawia przyczyny korzystania w latach: 2017- 2019 oraz I półrocze 2020 roku przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej.

Lp	Wyszczególnienie	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	I pół. 2020	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	I pół. 2020	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	I pół. 2020	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	I pół. 2020
		GOPS Zduńska Wola (dane na temat liczby rodzin)				MGOPS Szadek (dane na temat liczby rodzin)				MOPS Zduńska Wola (dane na temat liczby rodzin)				GOPS Zapolice (dane na temat liczby rodzin)			
1	Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na ubóstwo.	5	4	3	0	151	122	108	80	736	611	503	391	41	24	15	13
2	Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na niepełnosprawność.	99	97	96	70	134	126	118	73	421	366	331	259	46	44	53	41
3	Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na długotrwałą chorobę.	54	56	63	52	179	168	154	100	494	459	380	279	64	65	64	48
4	Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na bezrobocie.	139	121	99	76	102	98	84	65	593	477	403	305	61	45	31	29
5	Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego.	26	17	13	12	174	156	156	90	260	238	206	160	22	17	16	10

6	Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na przemoc domową.	0	0	1	0	8	7	6	3	17	23	18	10	1	0	0	0
7	Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na alkoholizm.	1	4	8	4	60	66	51	33	242	221	187	132	31	29	23	16
8	Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na potrzebę ochrony macierzyństwa.	22	24	22	17	25	21	20	13	100	85	85	61	3	1	1	0
9	Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na bezdomność.	0	2	0	0	13	8	5	4	57	57	46	31	2	1	2	2
10	Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.	2	2	3	1	2	0	3	0	17	16	7	5	1	2	1	1
11	Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na narkomanię.	0	0	0	0	0	0	0	0	7	8	10	8	0	0	0	0
12	Liczba rodzin korzystających z pomocy ośrodka z uwagi na sieroctwo.	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	1	0	0	0	0	0
13	Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na klęskę żywiołową lub ekologiczną.	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0

Dane z Ośrodków Pomocy Społecznej powiatu zduńskowolskiego.

Najczęstszą przyczyną korzystania przez osoby/rodzin z pomocy społecznej było: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba.

5) Działania podejmowane przez gminy na rzecz rodzin naturalnych.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych zapewnia się wsparcie, polegające na dokonywaniu analizy sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego, ustaleniu przyczyn kryzysu w rodzinie; wzmocnieniu roli i funkcji rodziny; rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny; podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny; pomocy w integracji rodziny; przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny; dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny; placówek wsparcia dziennego; rodzin wspierających.

Praca z rodziną jest prowadzona m.in. przez asystenta rodziny, którego zakres obowiązków określa art. 15 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Wyszczególnienie OPS	2017 r.	2018 r.	2019 r.	Stan na 30.06.2020 r.	Zaplanowane do końca 2020 roku
Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szadku	15 rodzin 43 dzieci	10 rodzin 30 dzieci	12 rodzin 31 dzieci	11 rodzin 29 dzieci	Nie wskazano
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli	31 rodzin 60 dzieci	29 rodzin 55 dzieci	34 rodziny 68 dzieci	29 rodzin 65 dzieci	Zaplanowano dodatkowo 2 rodziny z 5 dzieci ogółem
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zapolicach	14 rodzin 24 dzieci	16 rodzin 29 dzieci	11 rodzin 24 dzieci	5 rodzin 10 dzieci	Nie wskazano
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli	11 rodzin 25 dzieci	7 rodzin 18 dzieci	8 rodzin 23 dzieci	6 rodzin 16 dzieci	Nie wskazano

Dane z OPS – ów powiatu zduńskowolskiego.

Problemy opiekuńczo – wychowawcze rodzin biologicznych.

Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli:

Liczba rodzin, w których zachodziło prawdopodobieństwo odebrania dziecka/dzieci i umieszczenie w pieczy zastępczej:

Rok 2017 – 1 rodzina z 1 dzieckiem.

Rok 2018 – 2 rodziny z 8 dzieci.

Rok 2019 – 1 rodzina z 4 dzieci.

Stan na 30.06.2020 rok – 1 rodzina z 2 dzieci.

Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zapolicach:

Liczba rodzin, w których zachodziło prawdopodobieństwo odebrania dziecka/dzieci i umieszczenie w pieczy zastępczej:

Rok 2017 – 1 rodzina z 2 dzieci.

Rok 2018 – 1 rodzina z 2 dzieci.

Rok 2019 – 2 rodziny z 2 dzieci.

Stan na 30.06.2020 rok – 1 rodzina z 1 dzieckiem.

Dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli:

Liczba rodzin, w których zachodziło prawdopodobieństwo odebrania dziecka/dzieci i umieszczenie w pieczy zastępczej:

Rok 2017 – 73 rodziny - 139 dzieci.

Rok 2018 – 91 rodzin - 169 dzieci.

Rok 2019 – 96 rodzin - 173 dzieci.

Stan na 30.06.2020 rok – 89 rodzin – 177 dzieci.

Dane z Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szadku:

Liczba rodzin, w których zachodziło prawdopodobieństwo odebrania dziecka/dzieci
umieszczenie w pieczy zastępczej:

Rok 2017 – 2 rodziny z 3 dzieci.

Rok 2018 – 0 rodzin.

Rok 2019 – 0 rodzin.

Stan na 30.06.2020 rok – 0 rodzin.

i

**Liczba rodzin biologicznych, z którymi prowadzona była praca pod kątem powrotu dziecka
do rodziny naturalnej.**

Wyszczególnienie OPS	2017 r.	2018 r.	2019 r.	Stan na 30.06.2020 r.
Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szadku.	2 rodziny	1 rodzina	2 rodziny	2 rodziny
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli.	60 rodzin	65 rodzin	59 rodzin	56 rodzin razem z zaplanowanymi do końca 2020 roku
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zapolicach.	1 rodzina	1 rodzina	1 rodzina	1 rodzina
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli.	1 rodzina	0 rodzin	1 rodzina	1 rodzina

Dane z OPS- ów powiatu zduńskowolskiego.

**Liczba rodzin, którym dzięki prowadzonej pracy socjalnej udało się odzyskać dziecko/dzieci
umieszczone w pieczy zastępczej.**

Wyszczególnienie OPS	2017 r.	2018 r.	2019 r.	Stan na 30.06.2020 r.
Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szadku.	0 rodzin	0 rodzin	0 rodzin	0 rodzin
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli.	4 rodziny z 4 dzieci	1 rodzina z 1 dzieckiem	1 rodzina z 1 dzieckiem	0 rodzin
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zapolicach.	0 rodzin	0 rodzin	0 rodzin	0 rodzin
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli.	1 rodzina z 2 dzieci	0 rodzin	0 rodzin	0 rodzin

Dane z OPS- ów powiatu zduńskowolskiego.

**Liczba rodzin, w przypadku których dzięki prowadzonej pracy socjalnej udało się uniknąć
umieszczenia dziecka/dzieci w pieczy zastępczej.**

Wyszczególnienie OPS	2017 r.	2018 r.	2019 r.	Stan na 30.06.2020 r.
----------------------	---------	---------	---------	-----------------------

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szadku.	2 rodziny 3 dzieci	0 rodzin	0 rodzin	0 rodzin
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli.	73 rodziny 139 dzieci	91 rodzin 169 dzieci	96 rodzin 173 dzieci	89 rodzin 177 dzieci
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zapolicach.	0 rodzin	1 rodzina 2 dzieci	2 rodziny 2 dzieci	1 rodzina 1 dziecko
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli.	0 rodzin	2 rodziny 8 dzieci	0 rodzin	1 rodzina 1 dziecko

Dane z OPS-ów powiatu zduńskowolskiego.

Warto podkreślić, że dzięki prowadzonej pracy przez OPS-y udało się w wielu przypadkach uniknąć konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, najwięcej w MOPS Zduńska Wola – 96 rodzin ze 173 dziećmi.

Formą wsparcia rodziny jest placówka wsparcia dziennego, prowadzona w formie opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, specjalistycznej, pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. Placówka taka zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, ponadto współpracuje z rodziną dziecka i instytucjami wspierającymi rodzinę.

Na terenie Gminy Szadek funkcjonuje placówka wsparcia dziennego pod nazwą „Świetlica Środowiskowa”, utworzona na podstawie ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Placówka dysponuje 15 miejscami, przeciętna dzienna liczba dzieci przebywających wynosiła w roku 2019 - 12, dzieci korzystały z pomocy w formie dożywiania (dożywianiem objęto ogółem 17 dzieci).

Na terenie Miasta Zduńska Wola w Zduńskowolskim Centrum Integracji Ratusz działa świetlica środowiskowa dla 30 dzieci w wieku szkolnym.

Świetlica środowiskowa “Trampolina” przy ulicy Łaskiej 88 w Zduńskiej Woli ma na celu wspieranie rodziny w procesie przygotowywania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowanie właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi.

Klub Dziecięcy „Trampolina” to miejsce, w którym dzieci mogą spędzać popołudnia integrując się z rówieśnikami, a także rozwijając swoje zainteresowania. W czasie wakacji i ferii organizowane są kilkudniowe półkolonie dla dzieci z licznymi wyjazdami.

Wolontariusze oferują członkom Klubu:

- pomoc w odrabianiu lekcji,
- zajęcia z tenisa stołowego,
- zajęcia taneczne,
- zajęcia teatralne,
- zajęcia modelarskie,
- zajęcia plastyczne.

Klub młodzieżowy „Trampolina” organizuje czas wolny młodzieży, rozwija ich umiejętności, pasje i daje możliwość do zawiązywania nowych przyjaźni. Młodzież ma dostęp do wielu dobrze wyposażonych sal, w których może atrakcyjnie spędzić czas.

Rodziny wspierają także organizacje pozarządowe i fundacje działające w naszym powiecie. Fundacja „Przystań z Nami” znajdująca się przy ulicy Szadkowskiej 6c w Zduńskiej Woli wspiera rodziny poprzez podejmowanie działań terapeutyczno – szkoleniowych i psychologicznych na rzecz osób uzależnionych i członków ich rodzin, w tym dzieci i młodzieży; propaguje zdrowy styl życia, rodzinny aktywny wypoczynek, świadczy wsparcie pedagogiczne, doradztwo zawodowe,

poradnictwo, zajęcia uwalniające od stresu, zajęcia i warsztaty integracyjne, wykłady tematyczne, spotkania ze specjalistami, wsparcie grupowe na internetowej grupie wsparcia działającej przez całą dobę.

Stowarzyszenie Rozwoju Kultury Dzieci i Młodzieży ul. Kilińskiego 17 w Zduńskiej Woli wspiera rodziny poprzez organizację dla dzieci i młodzieży m.in. wypoczynku letniego i zimowego, obozy artystyczne – taneczne we współpracy ze Studiem Tańca Arabesque, obozy dla dzieci z rodzin wielodzietnych w Ośrodku ZHP „Nadwarciański Gród” w Załęczu Wielkim, śródroczne zajęcia artystyczne – wokalne, taneczne, plastyczne, akcję „Pomóż dzieciom spełniać ich marzenia – zostań Świętym Mikołajem. „Mikołajkowe Cuda”.

6. Przemoc w rodzinie.

Przemoc w rodzinie to działania zamierzone i wykorzystujące przewagę sił, działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. Przemoc charakteryzuje się tym, że:

1. jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
2. siły są nierówne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą,
3. narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje swoją przewagę i narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności, godności, szacunku),
4. powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie ofiary na poważne szkody, niekiedy zagraża jej życiu.

Wyróżnia się następujące rodzaje i formy przemocy:

1. przemoc fizyczna – popychanie, kopanie, odpychanie, bicie, obezwładnianie,
2. przemoc psychiczna - wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, kontrolowanie, ograniczanie,
3. przemoc seksualna - wymuszanie pożycia seksualnego,
4. przemoc ekonomiczna i zaniedbywanie – odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny.

Od dnia 1 marca 2016 roku w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej (w skrócie POIK) utworzony Uchwałą Nr XVI/3/16 Rady Powiatu Zduńskowolskiego z dnia 12 lutego 2016 roku w sprawie utworzenia i podjęcia działalności przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Ośrodek przyjmuje mieszkańców powiatu zduńskowolskiego, którzy znaleźli się w różnych sytuacjach kryzysowych, a w szczególności takich jak: przemoc w rodzinie, kryzysy małżeńskie, alkoholizm. Placówka zapewnia nieodpłatne usługi specjalistyczne psychologiczne, prawne i socjalne oraz krótkoterminowe schronienie osobie znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji kryzysowej.

POIK w roku 2017 udzielił łącznie 551 porad, w tym:

- 253 porady psychologiczne,
- 47 porad prawnych,
- 251 porad rodzinnych.

W roku 2018: 227 konsultacji i porad 130 zgłaszającym się osobom dot. przede wszystkim: kryzysu małżeńskiego, przemocy, spraw rodzinnych, uzależnień, konfliktów w rodzinie.

W roku 2019 Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli udzielił wsparcia 111 osobom oraz 168 konsultacji prawnych, psychologicznych i socjalnych.

Dane statystyczne dot. problemu przemocy domowej na terenie powiatu zduńskowolskiego.

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok	Do 30.06.2020 rok
Liczba założonych Niebieskich Kart.	61	51	44	23

Liczba pokrzywdzonych osób na skutek przemocy domowej, w tym: kobiet/mężczyzn/dzieci.	58 K 5 M 13 D	49 K 3 M 11 D	41 K 5 M 8 D	23 K 2 M 6 D
Liczba sprawców przemocy domowej, w tym: kobiet/mężczyzn.	4 K 59 M	1 K 49 M	2 K 41 M	0 K 23 M
Liczba sprawców przemocy domowej zatrzymanych, w tym: kobiet/mężczyzn.	0 K 40 M	0 K 32 M	1 K 27 M	0 K 12 M
Liczba sprawców przemocy domowej, będących pod wpływem alkoholu i środków odurzających, w tym: kobiet/mężczyzn.	3 K 48 M	1 K 43 M	1 K 32 M	0 K 21 M
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia.	40	32	28	12
Liczba postępowań przygotowawczych dot. przemocy domowej, w których prowadzona była procedura „Niebieskie Karty”.	25	20	13	11
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych.	1029	907	1032	511
Liczba przekazanych informacji do gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.	61	68	62	21

K- kobiety, M- mężczyźni, D- dzieci

Dane z KPP w Zduńskiej Woli.

Z powyższych danych wynika, iż najwięcej Niebieskich Kart zostało założono w 2017 roku tj. 61, najmniej w roku 2019 – 44, pokrzywdzonych kobiet najwięcej było także w roku 2017 – 58 oraz dzieci – 13, są także pokrzywdzeni mężczyźni, 5 w roku 2017 i 2019. Wśród sprawców przemocy domowej dominują mężczyźni, najwięcej w roku 2017 – 59, będący pod wpływem alkoholu i środków odurzających – najwięcej w roku 2017 – 48. Do wytrzeźwienia zatrzymano najwięcej osób w roku 2017 – 40, a najwięcej interwencji domowych odnotowano w roku 2019 – 1032.

Z danych pozyskanych z II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli wynika, iż w roku 2017 prawomocnym wyrokiem Sądu skazano za stosowanie przemocy wobec członków rodziny – **10 osób**, w roku 2018 – **22 osoby**, w roku 2018 – **15 osób**, w I półroczu 2020 roku – **4 osoby**.

Z informacji uzyskanych z Prokuratury Rejonowej w Zduńskiej Woli wynika, iż:

- w roku 2017 – prowadzono 98 postępowań dot. przemocy wobec dzieci i dorosłych, przeciwko ogółem 41 osobom,
- w roku 2018 – prowadzono 92 postępowania dot. przemocy wobec dzieci i dorosłych, przeciwko ogółem 20 osobom,
- w roku 2019 - prowadzono 82 postępowania dot. przemocy wobec dzieci i dorosłych, przeciwko ogółem 24 osobom,

- do 30.06.2020 r. – prowadzono 50 postępowań dot. przemocy wobec dzieci i dorosłych, przeciwko ogółem 8 osobom.

7. Problemy szkolne i wychowawcze dotyczące dzieci i młodzieży.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zduńskiej Woli realizuje cele i zadania określone w ustawie o systemie oświaty oraz w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie.

Celem Poradni jest zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, także udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno – pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży.

Liczbę wydanych diagnoz psychologicznych i pedagogicznych, orzeczeń, dzieci korzystających z terapii, przedstawia poniższa tabela (dane z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Zduńskiej Woli):

Wyszczególnienie	Rok szkolny 2017/2018	Rok szkolny 2018/2019	Rok szkolny 2019/2020
Diagnozy psychologiczne i pedagogiczne.	989	413	656
Orzeczenia do kształcenia specjalnego i zajęć rewalidacyjno – wychowawczych.	112	103	128
Orzeczenie z uwagi na zagrożenie niedostosowaniem społecznym i niedostosowanie społeczne.	11	12	10
Orzeczenia do indywidualnego nauczania.	76	36	42
Liczba dzieci korzystających z terapii psychologicznej/ pedagogicznej/ logopedycznej.	90	68	39

Hufiec Pracy 5-15 działający w Zduńskiej Woli jest podstawową jednostką OHP (Ochotniczych Hufców Pracy), które wykonują zadania państwa w zakresie zatrudnienia oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, a także zadania w zakresie jej kształcenia i wychowania. Misją Ochotniczych Hufców Pracy jest tworzenie młodzieży warunków do zdobywania kwalifikacji zawodowych i wykształcenia ogólnego, prowadzenie działalności profilaktyczno – edukacyjnej, racjonalne zagospodarowanie czasu wolnego uczestników. Adresatami działalności Hufca Pracy jest młodzież o zmniejszonych szansach życiowych, pochodząca z rodzin dysfunkcyjnych, patologicznych, niewydolnych materialnie, niedostosowana społecznie, wymagająca i poszukująca opieki, jest to młodzież, która nie ukończyła szkoły podstawowej lub gimnazjum albo nie kontynuuje nauki po ukończeniu tych szkół, a pragnie zdobyć kwalifikacje zawodowe oraz uzupełnić wykształcenie zawodowe lub gimnazjalne, pragnie uzupełnić

ponadgimnazjalne wykształcenie ogólne i zawodowe. Działalność OHP wspiera Mobilne Centrum Informacji Zawodowej, które do 01.07.2019 r. zmieniło swoją siedzibę i znajduje się w Sieradzu przy ulicy Jana Pawła II 3.

Liczba uczestników OHP (dane z Hufca Pracy 5-15):

rok 2017 – 171 uczestników, rok 2018 – 172 uczestników, rok 2019 – 174 uczestników, w I półroczu 2020 r. - 173 uczestników.

Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna „PAKA” znajdująca się przy ulicy Szadkowskiej 6c w Zduńskiej Woli udziela pomocy uczniom z niepowodzeniami edukacyjnymi poprzez: prowadzenie badań diagnostycznych z dysfunkcjami rozwojowymi oraz mającymi trudności edukacyjne, diagnozy sytuacji rodzinnej, doraźną interwencję i pomoc w rozwiązywaniu konfliktów i problemów wychowawczych, terapię rodzin, treningi umiejętności wychowawczych, grupy wsparcia dla rodziców, prowadzenie treningu umiejętności społecznych. W sprawach dotyczących rozwoju małego dziecka poprzez opiekę nad dzieckiem z niepełnosprawnością, jego rodziną od momentu urodzenia, pomoc w zakresie współpracy z nauczycielami pracującymi z dzieckiem niepełnosprawnym, realizację wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Ponadto prowadzi doradztwo edukacyjno - zawodowe, profilaktykę z zakresu uzależnień, problemów wychowawczych oraz zajęcia: rehabilitacja, integracja sensoryczna, EEG Biofeedback, terapię pedagogiczną, arteterapię, sensoplastykę, logopedię, zajęcia wyrównawcze I-III, terapię behawioralną.

Działalność profilaktyczną z zakresu przeciwdziałania przestępczości nieletnich prowadziło do grudnia 2018 roku Stowarzyszenie „Trampolina dla Polski” realizując zadanie Centrum Profilaktyki i Wsparcia Młodzieży i Rodziny „Trampolina” poprzez pomoc specjalistyczną: terapeutę, psychologa, mediatora rodzinnego i karnego, duszpasterza młodzieży, organizację turniejów sportowych promujących zdrowy styl życia, koncerty profilaktyczne hip-hop i rap. Od lutego 2019 Stowarzyszenie prowadzi również Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem w Zduńskiej Woli świadczący pomoc prawną, psychologiczną, materialną, w roku 2019 skorzystało 265 osób pokrzywdzonych przestępstwem, 10 świadków przestępstwa i 4 osoby najbliższe.

8. Instytucje i organizacje działające na rzecz wspierania rodzin i dzieci/młodzieży na terenie powiatu zduńskowolskiego.

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli.
2. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli.
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli.
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli.
5. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szadku.
6. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zapolicach.
7. Dom Dziecka im. św. Maksymiliana Marii Kolbego w Wojsławicach 119.
8. Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej ul. Szadkowska 2, Zduńska Wola,
9. Poradnia Leczenia Uzależnień przy Zduńskowolskim Szpitalu Powiatowym Sp. z o.o.
10. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zduńskiej Woli.
11. Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli.
12. Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli.
13. Prokuratura Rejonowa w Zduńskiej Woli.
14. Ochotniczy Hufiec Pracy w Zduńskiej Woli.
15. Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna „PAKA” ul. Szadkowska 6c, Zduńska Wola.
16. Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „AMI” w Zduńskiej Woli ul. Getta Żydowskiego 34.
17. Kluby Abstynenckie.
18. Powiatowe Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli.

19. Kluby sportowe działające na rzecz dzieci i młodzieży.
20. Świetlice środowiskowe i świetlice wiejskie.
21. Domy Kultury.
22. Stowarzyszenie „Trampolina dla Polski” ul. Łaska 88, 98-220 Zduńska Wola.
23. Fundacja „Przystań z Nami” ul. Szadkowska 6ac, 98-220 Zduńska Wola,
24. Stowarzyszenie Edukacyjno – Terapeutyczne „KUŹNIA” ul. Dąbrowskiego 10, 98-220 Zduńska Wola.
25. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Zduńskiej Woli ul. Zielona 59a.

IV. CHARAKTERYSTYKA I ANALIZA RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE ZDUŃSKOWOLSKIM.

4.1. Rodzaje rodzin zastępczych.

1. Rodzina zastępcza:

- spokrewniona (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka);
- niezawodowa (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka);
- zawodowa (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka)

w tym:

- zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego – w takiej rodzinie umieszcza się nie więcej niż troje dzieci na pobyt okresowy do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej niż na okres 4 miesięcy; w szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego;
- zawodowa specjalistyczna – w takiej rodzinie umieszcza się w szczególności dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, małoletnie matki z dziećmi

2. Rodzinny dom dziecka – w takiej rodzinie, w tym samym czasie może przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci.

4.2. Liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych na terenie powiatu zduńskowolskiego w latach 2017-2019 oraz na dzień do 30.06.2020 r.

Rodziny zastępcze	2017 r. stan na 31.12.		2018 r. stan na 31.12.		2019 r. stan na 31.12.		2020 r. stan na 30.06.2020 r.	
	Liczba RZ	Liczba dzieci	Liczba RZ	Liczba dzieci	Liczba RZ	Liczba dzieci	Liczba RZ	Liczba dzieci
Spokrewnione	61	73	64	76	61	78	57	74
Niezawodowe	19	20	16	19	16	18	16	18
Zawodowa specjalistyczna	1	2	1	2	1	2	1	2
Rodzinny dom dziecka	1	7	1	4	1	4	1	3
Ogółem	82	102	82	101	79	102	7	97

Dane PCPR Zduńska Wola.

Z powyższych danych wynika, iż najwięcej rodzin zastępczych tworzą osoby spokrewnione z dzieckiem – dziadkowie, rodzeństwo.

4.3. Wydatki poniesione na utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych w powiecie zduńskowolskim w latach 2017-2019 oraz na dzień 30.06.2020 r. (świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych wraz z dodatkami na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego).

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok	Stan na 30.06.2020 r.
Liczba świadczeń/kwota	1469 świadczeń na kwotę 1.025.189,20 zł + 7 świadczeń na kwotę 6.050,00 zł stanowiących wkład własny w projekt pt. „Rodzinka jest dobra na wszystko”.	1594 świadczenia na kwotę 973.926,52 zł	1451 świadczeń na kwotę 866.052,92 zł + 288 świadczeń na kwotę 172.387,53 zł stanowiących wkład własny w projekt pt. „Rodzinka jest dobra na wszystko”.	701 świadczeń na kwotę 398.000,30 zł + 188 świadczeń na kwotę 94.758,84 zł stanowiących wkład własny w projekt pt. „Rodzinka jest dobra na wszystko”.

Dane PCPR Zduńska Wola.

4.4. Świadczenia fakultatywne wypłacone rodzinom zastępczym w latach 2017-2019.

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok	Stan na 30.06.2020 r.
Liczba świadczeń/kwota	4 rodziny zastępcze otrzymały jednorazowe świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych ogółem 6 dzieci do rodzin zastępczych łączna kwota świadczeń 5.300,00 zł 1 rodzina zastępcza otrzymała jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki nad 1 dzieckiem w wysokości 1200 zł . Łącznie wydatkowano 6.500,00 zł .	1 rodzinie zastępczej przyznano na 2 dzieci jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych mających wpływ na jakość sprawowanej opieki w łącznej wysokości 2.960,00 zł oraz 2 rodzinom zastępczym na 3 dzieci jednorazowe świadczenia w łącznej wysokości 1.000,00 zł . Łączna wartość wszystkich świadczeń 3.960,00 zł .	1 rodzinie zastępczej przyznano na dwoje dzieci jednorazowe świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci do rodziny zastępczej w wysokości 1.000,00 zł , 4 rodzinom zastępczym na czworo dzieci przyznano jednorazowe świadczenia na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych mających wpływ na jakość sprawowanej opieki w łącznej wysokości 1.700,00 zł . Łączna wartość wszystkich świadczeń 2.700,00 zł .	1 rodzinie zastępczej przyznano na 2 dzieci jednorazowe świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci do rodziny zastępczej w wysokości 800,00 zł .

Dane PCPR Zduńska Wola.

Powyższe dane wskazują, że świadczenia fakultatywne są przyznawane w znikomym stopniu z uwagi na ograniczone środki finansowe na dany rok, najwięcej świadczeń wypłacono w roku 2017 na ogólną kwotę **6.500,00 zł**.

4.5. Świadczenia dla rodzinnego domu dziecka oraz dla rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej wypłacone w latach 2017-2019.

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Rodzaj świadczenia/liczba/kwota	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, w którym prowadzony jest RDD w łącznej wysokości 10.884,74 zł (wypłacane kwartalnie). Ponadto przekazano jednorazowo środki finansowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem RDD w wysokości 1.000 zł .	Rodzinny dom dziecka - 1 świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do RDD w wysokości 500 zł . Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, w którym prowadzony jest RDD w łącznej wysokości 11.923,74 zł . Ponadto przekazano jednorazowo środki finansowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem RDD w wysokości 1.000 zł .	Rodzinny dom dziecka – świadczenia obligatoryjne: 1/ Jednorazowe świadczenie na pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka w wysokości 500,00 zł . 2/ Środki finansowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem domu, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka w wysokości 1.000 zł . 3/ Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, w którym prowadzony jest RDD w łącznej wysokości 14.761,56 zł .
			Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna – 1/ Świadczenie fakultatywne (zwrot z powiatów właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dzieci przed ich umieszczeniem w rodzinie zastępczej) - środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego w łącznej wysokości 3.840,00 zł . 2/ Świadczenie fakultatywne dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wysokości 200,00 zł (dziecko pochodzi z powiatu zgierskiego, który w całości zwrócił ww. dofinansowanie).

4.6. Dodatkowe świadczenia dla rodzin zastępczych wynikające z innych ustaw, otrzymywane z budżetu państwa.

Od dnia 1 kwietnia 2016 r. rodziny zastępcze zgodnie z ustawą z dnia 11.02.2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci są uprawnione do otrzymywania „dodatku wychowawczego” w wysokości **500,00 zł** miesięcznie na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej w wieku do 18 roku życia dziecka.

Natomiast zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30.05.2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” rodzinom zastępczym wychowującym dzieci uczące się w szkole podstawowej, szkole ponadpodstawowej, klasie dotychczasowej szkoły ponadgimnazjalnej prowadzonej w szkole ponadpodstawowej, szkole artystycznej, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym i ośrodku rewalidacyjno – wychowawczym przysługuje jednorazowe świadczenie **300 zł** na dziecko.

Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń/kwota wypłacona w roku 2017	Liczba świadczeń/kwota wypłacona w roku 2018	Liczba świadczeń/kwota wypłacona w roku 2019
Dodatek wychowawczy	957 świadczeń na kwotę 471.822,00 zł	921 świadczeń na kwotę 457.719,68 zł	977 świadczeń na kwotę 478.832,91 zł
Dobry start	Nie dotyczy tego roku	98 świadczeń na kwotę 30.380,00 zł	85 świadczeń na kwotę 25.500,00 zł ,

Dane PCPR Zduńska Wola.

4.7. Wydatki poniesione na utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych umieszczonych poza powiatem w latach 2017-2019.

Powiat/Miasto	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w 2017 r.	Koszty poniesione w 2017 r.	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w 2018 r.	Koszty poniesione w 2018 r.	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w 2019 r.	Koszty poniesione w 2019 r.
Miasto Łódź	2 dzieci 2 rodziny zastępcze	37.967,51 zł	2 dzieci 2 rodzinne domy dziecka	44.423,81 zł	2 dzieci 2 rodzinne domy dziecka	53.441,54 zł
Powiat Kaliski	1 dziecko 1 rodzina zastępcza	13.834,80 zł	1 dziecko 1 rodzina zastępcza	13.834,80 zł	1 dziecko 1 rodzina zastępcza	13.834,80 zł
Powiat Sieradzki	2 dzieci 2 rodziny zastępcze	20.920,00 zł	2 dzieci 2 rodziny zastępcze	20.522,00 zł	2 dzieci w 2 rodzinach zastępczych	20.952,00 zł
Powiat Poddębicki	2 dzieci 2 rodziny zastępcze	25.346,61 zł	1 dziecko 1 rodzina zastępcza	6.312,10 zł	0 dzieci	0 zł
Powiat Turecki	0 dzieci	0 zł	0 dzieci	0 zł	1 dziecko 1 rodzina zastępcza	17.850,06 zł
Ogółem wydatki	7 dzieci w 7 rodzinach zastępczych	98.068,920 zł	6 dzieci w 6 rodzinach zastępczych	85.092,71 zł	6 dzieci w 6 rodzinach zastępczych	106.078,40 zł

Dane PCPR Zduńska Wola.

Najwięcej dzieci umieszczonych poza powiatem odnotowano w roku 2017 – tj. 7 dzieci w 7 rodzinach zastępczych.

4.8. Dzieci pochodzące z innych powiatów i umieszczone w rodzinach zastępczych zamieszkujących powiat zduńskowolski w latach 2017-2019.

Powiat/Miasto	Liczba dzieci w 2017 r.	Dochody 2017 r.	Liczba dzieci w 2018 r.	Dochody w 2018 r.	Liczba dzieci w 2019	Dochody w 2019 r.
Miasto Łódź	2	38.537,27 zł	3	53.320,16 zł	3 dzieci	47.867,16 zł
Miasto Stołeczne Warszawa	2	24.000,00 zł	2	24.728,00 zł	2 dzieci	25.248,00 zł
Powiat Zgierski	1	30.617,28 zł	1	32.538,16 zł	1 dziecko	33.493,16 zł
Powiat Sieradzki	3	31.920,00 zł	3	21.910,00 zł	4 dzieci	25.569,68 zł
Powiat Belchatowski	1	7.920,00 zł	1	5.382,00 zł	0	0 zł
Powiat Łaski	2	6.812,90 zł	2	15.622,00 zł	2 dzieci	8.910,06 zł.
Powiat Pabianicki	1	10.120,00 zł	2	11.628,00 zł	2 dzieci	16.656,00 zł
Powiat Poddębicki	1	9.196,00 zł	1	8.158,00 zł	1 dziecko	8.328,00 zł
Ogółem	13 dzieci	159.123,45 zł	15	173.286,45	15	166.072,06 zł

Dane PCPR Zduńska Wola.

4.9. Dochody z gmin z okresu 2017-2019.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2017 dochody z gmin właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dzieci przed ich umieszczenie po raz pierwszy w pieczy zastępczej wyniosły **159.123,45 zł**, w roku 2018 dochody wyniosły **199.290,21 zł**, w roku 2019 r. wyniosły **232.636,78 zł**. Największe wpływy dochodów są z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli z uwagi na liczebność dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych z Miasta Zduńska Wola.

4.10. Procedury adopcyjne.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt. 16 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla

nich rodzin przysposabiających. PCPR w tym zakresie współpracuje z Ośrodkiem Adopcyjnym Łódzkiego Oddziału Regionalnego Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Łodzi Al. Piłsudskiego 150/152.

Liczba dzieci zgłoszonych i zakwalifikowanych do przysposobienia w latach 2017-2019 oraz do 30.06.2020 r. przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Do 30.06.2020 r.
Liczba dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zgłoszonych do przysposobienia	9 dzieci	8 dzieci	11 dzieci	1 dziecko
Liczba dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia	0 dzieci zakwalifikowanych z 9 dzieci zgłoszonych w roku 2017, zakończyła się w roku 2017 procedura przysposobienia przez rodzinę zastępczą niezawodową dziecka w niej umieszczonego	0 dzieci zakwalifikowanych spośród 8 dzieci zgłoszonych w roku 2018	1 dziecko zostało zakwalifikowane do przysposobienia i adoptowane przez rodziców zastępczych oraz w stosunku do 1 dziecka została wdrożona procedura celem wydania kwalifikacji do przysposobienia.	1 dziecko zgłoszone do adopcji w roku 2019, zostało z rodzinnego domu dziecka, w którym przebywało od 2018 roku umieszczone w rodzinie adopcyjnej. 1 dziecko zgłoszone do adopcji do 30.06. oczekuje za wydaniem kwalifikacji.

Dane PCPR Zduńska Wola.

Najczęstszym powodem braku kwalifikacji dzieci do przysposobienia jest: brak zgody opiekuna prawnego na adopcję, brak zgody dzieci powyżej 13 roku życia na poszukiwanie rodziny przysposabiającej, więzi z rodzicami zastępczymi, szczególnie spokrewnionymi. Do adopcji trafiają przede wszystkim dzieci małe, starsze pozostają w pieczy zastępczej do 18 roku życia.

4.11. Odływ dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej na przestrzeni lat 2017 - 2019 oraz na dzień 30.06.2020 r. do rodziny biologicznej.

Rodzaj rodziny zastępczej	2017 rok	2018 rok	2019 rok	Stan na 30.06.2020 r.
Spokrewniona	3 dzieci	0	0	1 dziecko
Niezawodowa	0	0	0	0
Rodzinny Dom Dziecka	0	1 dziecko	2 dzieci	1 dziecko
Ogółem	3 dzieci	1 dziecko	2 dzieci	2 dzieci

Dane PCPR Zduńska Wola.

Niepokojącym jest fakt, iż do rodziny biologicznej powraca niewiele dzieci, gdyż rodzice bardzo często nie podejmują żadnych działań w tym kierunku, nie współpracują z OPS. Najwięcej dzieci powróciło do domu rodzinnego w roku 2017 – 3.

4.12. Napływ dzieci do rodzinnej pieczy zastępczej na przestrzeni lat 2017 - 2019 oraz na dzień 30.06.2020 r. (dane własne PCPR Zduńska Wola):

- w roku 2017 – po raz pierwszy do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło ogółem 10 dzieci, w tym: 9 dzieci do rodzin zastępczych spokrewnionych i 1 dziecko do rodziny zastępczej niezawodowej;
- w roku 2018 - po raz pierwszy do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło ogółem 16 dzieci, w tym: 3 dzieci do rodzin niezawodowych, 10 dzieci do rodzin spokrewnionych i do rodzinnego domu dziecka - 3 dzieci,
- w roku 2019 - po raz pierwszy do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło ogółem **15** dzieci, w tym do rodzin zastępczych niezawodowych **2** dzieci, do rodzin zastępczych spokrewnionych **13** dzieci,
- na dzień 30.06.2020 r. po raz pierwszy do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło ogółem 2 dzieci tj. rodzeństwo do rodziny zastępczej spokrewnionej.

Powyższe dane wskazują, iż najczęściej dzieci trafia do rodzin zastępczych spokrewnionych.

4.13. Działania podejmowane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na rzecz wspierania rodzin zastępczych w powiecie zduńskowolskim.

A/Pomoc finansowa.

Od miesiąca czerwca 2018 roku wzrosły kwoty miesięcznych minimalnych świadczeń przyznawanych rodzinom zastępczym zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23.03.2018 r. i wynoszą:

- nie mniej niż 694 zł - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- nie mniej niż 1052 zł - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Świadczenia fakultatywne są przyznawane w bardzo ograniczonym zakresie z racji niedoborów środków budżetowych.

W latach 2017-2019 oraz w roku 2020 funkcjonuje: 1 rodzinny dom dziecka dla 8 dzieci oraz 1 rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna, sprawująca opiekę nad 2 niepełnosprawnymi dziećmi. Osoba prowadząca rodzinny dom dziecka oraz osoba sprawująca funkcję rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej otrzymują miesięczne wynagrodzenie. Ponadto w rodzinnym domu dziecka jest zatrudniona na umowę zlecenia osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Roczne budżety zabezpieczają środki na wypłacenie wynagrodzeń do kwot minimalnych określanych przepisami. Jednakże nie są to kwoty adekwatne do obowiązków i odpowiedzialności.

B/ Realizacja projektów na rzecz rodzin i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W okresie od 01.03.2016 r. do 28.02.2017 r. PCPR Zduńska Wola realizowało projekt pn. „Rodzinka jest dobra na wszystko” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, skierowany do dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz do otoczenia tych dzieci, czyli do rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, dzieci biologicznych rodziców zastępczych, małżonków/partnerów rodziców zastępczych.

W projekcie brało udział 29 rodzin zastępczych oraz 1 rodzinny dom dziecka, ogółem liczba uczestników wynosiła 98 osób. W ramach realizacji projektu w roku 2017 odbył się 5 - dniowy wyjazd terapeutyczny do Spały, w którym wzięło udział 80 osób, rodziny zastępcze podczas wyjazdu miały zapewnione zajęcia socjoterapeutyczne w zakresie doskonalenia umiejętności opiekuńczych, radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi, natomiast dzieci brały udział w zajęciach z zakresu radzenia sobie z negatywnymi emocjami i agresją. W lutym 2017 dla rodzin i dzieci odbyły się zajęcia dotyczące zachowań seksualnych u osób dorastających w perspektywie normy rozwojowej.

Dla rodzin zastępczych prowadzona grupa była wsparcia, podczas spotkań osoby otrzymywały wsparcie emocjonalne, pomoc w rozwiązywaniu sytuacji problemowych, doskonaliły swoje umiejętności wychowawcze oraz radzenia sobie z emocjami i stresem.

Rodziny i dzieci były także objęte stałą pomocą psychologa zatrudnionego na cały etat w ramach cytowanego wyżej projektu, korzystały z terapii rodzinnej, indywidualnych rozmów z psychologiem. Pomocy udzielali także koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

Kolejny projekt pt. „Rodzinka jest dobra na wszystko” ze środków unijnych jest realizowany przez PCPR w okresie do 01.10.2018 r. do 30.09.2021 r. Jest on skierowany do dzieci przebywających w pieczy zastępczej (tj. w rodzinach zastępczych oraz w Domu Dziecka w Wojsławicach), do rodziców zastępczych, pracowników Domu Dziecka i PCPR, opiekunów prawnych, osób bliskich dziecku, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, małżonków rodziców zastępczych oraz do rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W ww. projekcie bierze aktualnie udział 30 rodzin zastępczych oraz 1 rodzinny dom dziecka. Liczba uczestników na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 193 osoby. W ramach ww. projektu zatrudniono 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, psychologa, aspiranta pracy socjalnej, pracownika socjalnego. Dzieci z pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) w czasie trwania roku szkolnego mają zapewnioną pomoc w nauce w formie korepetycji w miejscu zamieszkania dziecka z maksymalnie 2 przedmiotów po 1 godzinie zegarowej z wybranego przedmiotu. Został zatrudniony prawnik udzielający uczestnikom projektu poradnictwa prawnego. W okresie od marca do grudnia 2019 roku odbywał się trening zaradności życiowej, przeznaczony dla młodzieży od 15 roku życia tj. dla wychowanków rodzin zastępczych i Domu Dziecka w Wojsławicach mający m.in. na celu przygotowanie podopiecznych do samodzielnego życia po opuszczeniu pieczy, racjonalnego gospodarowania posiadanym budżetem. W czerwcu i listopadzie 2019 roku zorganizowano dwa wyjazdy rozwijające u wychowanków pieczy zastępczej potrzeby edukacyjno – kulturalne tj. do kina i teatru w Łodzi, natomiast dzieciom mającym wady postawy i problemy z kręgosłupem zapewniono zajęcia z fizjoterapeutą w formie indywidualnych zajęć w miejscu zamieszkania dziecka.

W roku 2019 odbył się dla uczestników projektu wyjazd terapeutyczny tj. 10 – dniowy do Suchedniowa w Górach Świętokrzyskich w okresie od 22.08.2019 r. do 31.08.2019 r., a w roku 2020 dwa wyjazdy terapeutyczne tj. 5 - dniowy do Ochotnicy Dolnej od 15.01. - 19.01.2020 r. oraz 7 - dniowy wyjazd terapeutyczny do Jarosławca w okresie od 13.08. do 19.08.2020 r.

Na czas trwania projektu zaplanowane zostały zajęcia z psychoterapii, wyjazd do kina i teatru, zajęcia seksuologiczne, szkolenia tematyczne dla rodzin zastępczych oraz dla kadry Domu Dziecka w Wojsławicach i PCPR Zduńska Wola.

W okresie sierpień – wrzesień 2020 r. dla wybranych dzieci z pieczy zastępczej zorganizowano konsultacje FASD ze specjalistami z tej dziedziny, każde dziecko ma wydaną opinię psychologiczno – medyczną ze wskazówkami i zalecaniami niezbędnymi do dalszej pomocy dziecku.

C/ Szkolenia dla rodzin zastępczych.

1/ W roku 2017 PCPR zorganizowało szkolenie w wymiarze 30 godzin dydaktycznych dla istniejących rodzin zastępczych, udział wzięło 10 osób, koszty szkolenia wyniosły 3.800,00 zł (budżet powiatu).

Tematyka szkoleń w wymiarze 30 godzin obejmowała m.in. zagadnienia z zakresu prawa rodzinnego, praw dziecka, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, elementy pedagogiki i psychologii, fazy rozwoju dziecka, zaspokajanie potrzeb dziecka na różnych etapach rozwoju, znaczenie więzi w życiu dziecka, znaczenie rodziny biologicznej dziecka, wspomaganie rozwoju dziecka z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami rozwoju, radzenie sobie z problemami okresu dojrzewania, postawy rodzicielskie i ich wpływ na funkcjonowanie dziecka.

We współpracy z Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli dla rodziców zastępczych w kwietniu 2017 r. zorganizowano szkolenie pt. „Prawny i społeczny obowiązek zawiadomiania organów ścigania o popełnionym przestępstwie – pokaz walizki edukacyjnej”. Policjanci wykorzystując prezentację multimedialną oraz walizkę edukacyjną przybliżyli uczestnikom szkolenia wygląd, rodzaje oraz działanie środków odurzających w tym tzw. dopalaczy, ponadto omówiono zasady odpowiedzialności oraz konsekwencje prawne nieletnich za popełnione czyny karalne oraz zachowania świadczące od demoralizacji.

30 osób sprawujących funkcję rodziny zastępczej brało udział w zajęciach warsztatowych pn. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” w wymiarze 40 godzin z zakresu umiejętności wychowawczych.

2/ W roku 2018 PCPR zorganizowało szkolenie w wymiarze 30 godzin dydaktycznych dla istniejących rodzin zastępczych, udział wzięło 8 osób, koszty szkolenia wyniosły 3.650,00 zł (budżet powiatu).

Tematyka szkoleń w wymiarze 30 godzin obejmowała m.in. zagadnienia z zakresu prawa rodzinnego, praw dziecka, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, elementy pedagogiki i psychologii, fazy rozwoju dziecka, zaspokajanie potrzeb dziecka na różnych etapach rozwoju, znaczenie więzi w życiu dziecka, znaczenie rodziny biologicznej dziecka, wspomaganie rozwoju dziecka z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami rozwoju, radzenie sobie z problemami okresu dojrzewania, postawy rodzicielskie i ich wpływ na funkcjonowanie dziecka.

3/ W roku 2019 dla nowo powstałych rodzin zastępczych PCPR zorganizowało 30 godzinne szkolenie tj. dla 12 osób pełniących funkcję rodziny zastępczej, które obejmowało m.in. zagadnienia z zakresu prawa rodzinnego, specyfiki pieczy zastępczej, elementów pedagogiki i psychologii, podstaw wiedzy o rozwoju fizjologicznym i zdrowiu dziecka, znaczeniu więzi w życiu dziecka, wspomaganie rozwoju dziecka z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami rozwoju, zajęcia odbywały się w budynku PCPR, szkolenie poprowadziły osoby wyłonione w drodze procedury rozeznania rynku, całkowity koszt szkoleń wyniósł 4.800,00 zł. Osoby uczestniczące w szkoleniu otrzymały świadectwo ukończenia szkolenia, natomiast o osobach przeszkolonych powiadomiono sąd, przesyłając w załączeniu kopię ww. świadectwa.

D/ Inne działania na rzecz rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej:

1. Co roku dla dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych są organizowane imprezy mikołajkowe z przedstawieniem o tematyce świątecznej, są zapewnione integracyjne gry i zabawy, każde dziecko otrzymuje paczkę świąteczną, środki na organizację imprez pozyskuje się od lokalnych sponsorów oraz z budżetu jednostki. Na spotkania integracyjne są zapraszani przedstawiciele lokalnych władz samorządowych, sponsorzy oraz media.

2. Od 2017 r. co roku wspólnie z Komendą Powiatową Policji organizowana jest duża impreza plenerowa dla mieszkańców powiatu zduńskowolskiego z zakresu bezpieczeństwa pn. „Niebieski Piknik”, na którą zapraszane są rodziny zastępcze wraz dziećmi i ich rodzinami, zapewnione są różnego rodzaju atrakcje, pokazy, zawody sportowe, sprawnościowe, następują rozstrzygnięcia konkursów i wręczane są zwycięzcom nagrody rzeczowe.

3. Udzielana jest także pomoc w poprawie warunków mieszkaniowych np. w sprawach dotyczących zamiany mieszkania na lokal większy, uzyskania lokalu mieszkalnego, podłączenia kanalizacji lub wodociągu, prowadzona jest w tym zakresie współpraca z właściwymi gminami, Towarzystwem Budownictwa Społecznego TBS „Złotnicki”.

4. Nawiązano w roku 2017 współpracę z Polskim Komitetem Paraolimpijskim realizującym projekt „Organizacja zajęć sekcji pływackiej dla osób z niepełnosprawnościami”, do udziału w zajęciach na basenie w Szkole Podstawowej Nr 9 w Zduńskiej Woli wytypowano 2 dzieci niepełnosprawnych z rodzin zastępczych, projekt był realizowany do 2018 roku.

5. Dzięki wcześniej nawiązanej współpracy z organizacją profit BLOOM (Be Love! Orphan Outreach Mission) w roku 2018 w wyjeździe hostingowym do USA brała udział 1 wychowanka z rodziny zastępczej. Wychowanka w okresie od 26.06. do 31.07.2018 roku przebywała pod opieką rodziny amerykańskiej w Stanie Północna Karolina. Wyjazd w całości sfinansowała organizacja BLOOM. Celem wyjazdu był wypoczynek oraz zdobycie doświadczeń kulturowych oraz nauka języka angielskiego. Wyjazd umożliwił poznanie nowego kraju, sprzyjał rozwijaniu umiejętności językowych, poznaniu nowej kultury i nawiązaniu nowych znajomości.

6. Organizacja przez PCPR dla dzieci z pieczy zastępczej (z rodzin zastępczych, Domu Dziecka w Wojsławicach) wyjazdów na mecze piłki nożnej na stadion Łódź – Widzew.

7. W roku 2018 PCPR wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli nagrało spot, w którym wzięło udział 3 dzieci z rodzin zastępczych dotyczący bezpieczeństwa w ruchu drogowym pieszych i rowerzystów pt. „Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego” (udostępniony w mediach).
8. Dzieci z rodzin zastępczych mające trudności w nauce objęto w roku 2018 pomocą wolontariuszy w zakresie pokonywania trudności szkolnych, w tym celu PCPR nawiązało współpracę ze Szkolnym Kołem Wolontariatu działającym przez I LO w Zduńskiej Woli.
9. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych – psychologiczne, pedagogiczne, prawne, socjalne.
10. Udział co roku pracowników PCPR w Wojewódzkich Obchodach Dnia Rodziny, podczas tej uroczystości z udziałem przedstawicieli władz samorządowych, mediów, rodzin zastępczych honoruje się tych rodziców, których zaangażowanie zasługuje na wyróżnienie oraz rozstrzygany jest konkurs „Województwo Łódzkie Przyjazne Rodzinie w kategoriach: „Samorząd Przyjazny Rodzinie”, „Przedsiębiorca/Organizacja Przyjazna Rodzinie”. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli do ww. wyróżnienia typuje co roku kolejną rodzinę zastępczą, która na forum otrzymuje nagrodę z rąk Marszałka Województwa Łódzkiego.
11. Udział rodzin zastępczych wraz z dziećmi w ramach co rocznych Wojewódzkich Obchodów Dnia Rodziny w zjazdach rodzin zastępczych i wielodzietnych z województwa łódzkiego mających formę pikniku rodzinnego, podczas którego następuje rozstrzygnięcie konkursu plastyczno – literackiego, odbywają się liczne atrakcje i animacje, konkursy dla dzieci i konkurencje rodzinne. Powyższe imprezy stanowią okazję do integracji środowisk rodzin zastępczych i wielodzietnych oraz do aktywnego, rodzinnego spędzania czasu w plenerze.
12. W roku 2018 utworzono w związku z powstałą potrzebą rodzinę pomocową, która na czas hospitalizacji rodzica zastępczego sprawowała opiekę nad dzieckiem w okresie do 02.12. do 31.12.2018 r.

E/ Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze.

Istotnym problemem w powiecie jest znikome zainteresowanie społeczeństwa pełnieniem funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej. W roku 2017 nie pozyskano żadnych kandydatów na rodziny zastępcze z racji braku osób zainteresowanych.

W roku 2018 pozyskano 2 kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową i 1 kandydata na rodzinę zastępczą zawodową. Osoby te po uzyskaniu wstępnych kwalifikacji otrzymały skierowanie na szkolenie, które przeprowadzili pracownicy Ośrodka Adopcyjnego TPD w Łodzi. Wszystkie osoby ukończyły szkolenie obejmujące m.in. zagadnienia z zakresu pieczy zastępczej, faz rozwoju dziecka, zaburzeń zdolności do więzi, potrzeb edukacyjnych dzieci, warsztatu umiejętności wychowawczych, doskonalenie umiejętności opiekuńczych i wychowawczych, metod postępowania z dzieckiem przejawiającym zaburzenia zachowania i emocji, metod i technik stosowanych w pokonywaniu przez dziecko niepowodzeń szkolnych. W roku 2019 po odbyciu dodatkowo 10 godzinnych praktyk w placówce opiekuńczo- wychowawczej tj. w Domu Dziecka w Wojsławicach, kandydaci otrzymali kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W roku 2019 nie pozyskano żadnych kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową, zawodową lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, gdyż do PCPR nie zgłosiła się żadna osoba zainteresowana ww. funkcją. PCPR jedynie opiniowało kandydatów na rodziny zastępcze na wniosek Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli tj. 1 kandydata na rodzinę zastępczą niezawodową i 9 kandydatów na rodzinę zastępczą spokrewnioną.

Na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli widnieje ogłoszenie o wymogach, jakie muszą spełniać kandydaci na rodzinę zastępczą zawodową i niezawodową. Ponadto plakat i ulotki dot. naboru znajdowały się w siedzibie PCPR i osoby zainteresowane mogły się z nimi zapoznać, rozdysponowano plakaty i ulotki w wielu instytucjach użyteczności publicznej np. biblioteki, domy kultury, ośrodki pomocy społecznej, Spółdzielnia

Mieszkańcowa „Lokator”, Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.

Ponadto podczas każdorazowego „Niebieskiego Pikniku” zorganizowanego przez PCPR wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli oraz odchodów Dni Powiatu Zduńskowolskiego PCPR zorganizowano i prowadzono punkt informacyjny dla osób zainteresowanych pełnieniem funkcji rodziny zastępczej.

V. CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE.

5.1. Placówka opiekuńczo – wychowawcza działająca na terenie powiatu zduńskowolskiego.

Na terenie Powiatu Zduńskowolskiego od dnia 1 lipca 2006 r. działa Dom Dziecka im. św. Maksymiliana Marii Kolbego w Wojsławicach na podstawie Uchwały Nr XXXIX/52/06 Rady Powiatu Zduńskowolskiego z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie utworzenia Domu Dziecka im. św. Maksymiliana Marii Kolbego w Wojsławicach przeznaczony dla 30 dzieci. Siedzibą Domu Dziecka jest partner internatu Zespołu Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wojsławicach, który został zaadoptowany i dostosowany do potrzeb wynikających z uregulowań prawnych. Dom Dziecka w Wojsławicach jest placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego. Dysponuje miejscami dla dzieci w wieku powyżej 10 roku życia (od 1 stycznia 2020 roku) oraz osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, o których mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w ilości:

- 1) 30 miejsc do 31 grudnia 2020 r.
- 2) 14 miejsc od 1 stycznia 2021 r.

5.2. Dochodzenie przez placówkę opiekuńczo – wychowawczą do standardu w zakresie liczby wychowanków.

Na dzień 01.01.2021 roku w Domu Dziecka w Wojsławicach przebywać będzie 18 wychowanków (z założeniem, że w roku 2020 nie zostanie przyjęte żadne dziecko). Wymagany standard zostanie przypuszczalnie osiągnięty we wrześniu 2021 roku z uwagi na planowane terminy opuszczania Domu Dziecka przez wychowanków. Od stycznia do sierpnia 2021 roku ponad stan przebywać będzie 4 wychowanków, z których 2 oczekuje na przydział mieszkania z Urzędu Miasta Zduńska Wola, natomiast 2 kolejnych zgodnie z art. 95 ust. 3a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej będzie mogło przebywać w placówce z uwagi na pobyt w młodzieżowym ośrodku socjoterapii i młodzieżowym ośrodku wychowawczym.

5.3. Liczba dzieci umieszczonych w Domu Dziecka w Wojsławicach w latach 2017 - 2019 oraz do 30.06.2020 r. z uwzględnieniem dzieci z innego powiatu.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 30.06.2020 r.
Liczba dzieci przebywających w Domu Dziecka.	25 dzieci, w tym 6 wychowanków z innych powiatów	23 dzieci, w tym 5 wychowanków z innych powiatów	21 dzieci, w tym 8 wychowanków z innych powiatów	21 dzieci, w tym 7 wychowanków z innych powiatów
Liczba dzieci umieszczonych w danym roku w Domu Dziecka.	11 dzieci, w tym 6 wychowanków z innych powiatów	4 dzieci z powiatu zduńskowolskiego	5 dzieci, w tym 4 wychowanków z innych powiatów	1 dziecko z powiatu zduńskowolskiego

Dane PCPR.

5.4. Odływ dzieci z instytucjonalnej pieczy zastępczej tj. z Domu Dziecka w Wojsławicach w latach 2017-2019 oraz na dzień 31.07.2020 r.

Powód	2017 rok	2018 rok	2019 rok	Stan na 31.07.2020 r.
Powrót do domu rodzinnego.	6 dzieci, w tym 5 pochodzących z Nowego Targu	3 dzieci pochodzących z powiatu zduńskowolskiego	0	4 dzieci z powiatu Nowy Tomyśl
Usamodzielnienie.	1 wychowanka z powiatu zduńskowolskiego	2 wychowanków, w tym: 1 z powiatu zduńskowolskiego, 1 z Łodzi	6 wychowanków, w tym: 5 dzieci z powiatu zduńskowolskiego	0
Umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej.	0	0	1 dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej na terenie powiatu zduńskowolskiego	0

Dane PCPR.

Najwięcej dzieci powróciło do domu rodzinnego w roku 2017 – 6 dzieci, w tym: 5 z powiatu nowotarskiego.

5.5. Wiek dzieci przebywających w Domu Dziecka w Wojsławicach w latach 2017-2019 oraz na dzień 31.07.2020 r.

Wiek dzieci w roku 2017	Wiek dzieci w roku 2018	Wiek dzieci i w roku 2019	Wiek dzieci na 31.07.2020 r.
Od 8 lat do 21 lat	od 10 lat do 22 lat	od 7 lat do 19 lat	od 11 lat do 19 lat

Dane PCPR.

5.6. Budżet Domu Dziecka im. św. Maksymiliana Marii Kolbego.

Plan na 2017 rok	Wykonanie na 31.12.2017 r.	Plan na 2018 rok	Wykonanie na 31.12.2018 r.	Plan na 2019 rok	Wykonanie na 31.12.2019 r.
1.262.652,00 zł	1.260.092,25 zł	1.244.517,00 zł	1.242.998,99 zł	1.390.169,00 zł	1.354.573,82 zł

Dane Domu Dziecka.

5.7. Dochody powiatu zduńskowolskiego z tytułu pobytu dzieci z innych powiatów w Domu Dziecka w Wojsławicach w latach 2017-2019.

Rok 2017

Lp.	Nazwa Powiatu/Miasta	Liczba dzieci w placówce	Dochody ogółem w roku 2017
1.	Miasto Łódź	2 dzieci	92.875,80 zł (za 12 m-cy)
2.	Powiat Nowotarski	5 dzieci	43.616,15 zł (za 3 m-ce)
3.	Powiat Radomszczański	4 dzieci	185.326,02 zł (za 12 m-cy)
Ogółem		11 dzieci	321.817,97 zł

Dane PCPR.

Rok 2018

Lp.	Nazwa Powiatu/Miasta	Liczba dzieci w placówce	Dochody ogółem w roku 2018
1.	Miasto Łódź	2 dzieci	83.110,52 zł (1 dziecko za 8 m-cy, 1 dziecko za 12 m-cy)
2.	Powiat Radomszczański	4 dzieci	199.549,84 zł (za 12 m-cy)

Ogółem	6 dzieci	282.660,36 zł

Dane PCPR.

Rok 2019

Lp.	Nazwa Powiatu/Miasta	Liczba dzieci w placówce	Dochody ogółem w 2019 roku
1.	Miasto Łódź	1 dziecko	49.727,88 zł (za 12 m-cy)
2.	Powiat Radomszczański	4 dzieci	189.692,27 zł (za 12 m-cy)
3.	Powiat Nowotomyski	4 dzieci	106.586,96 zł (za 6 m-cy)
Ogółem		9 dzieci	346.007,11 zł

Dane PCPR.

5.8. Dochody z gmin w latach 2017-2019.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2017 dochody z gmin właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dzieci przed ich umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej wyniosły **201.077,87 zł**, w roku 2018- **282.660,36 zł**, w roku 2019 - **249.437,31 zł**.

VI. USAMODZIELNIANIE WYCHOWANKÓW Z PIECZY ZASTĘPCZEJ.

6.1. Wydatki poniesione na usamodzielnienie osób w latach 2017 – 2019 oraz w I półroczu 2020 r.

Wydatki	2017 rok	2018 rok *	2019 rok	Stan na 30.06.2020
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla wychowanków z rodzin zastępczych.	16.500,00 zł (4 świadczenia)	58.567,00 zł (10 świadczeń)	45.106,00 zł (9 świadczeń)	0 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla wychowanków z placówek opiekuńczo – wychowawczych.	6.600,00 zł (1 świadczenie)	13.878,00 zł (2 świadczenia)	20.817,00 zł (3 świadczenia)	2.313,00 zł (I rata pomocy w ogólnej wysokości 6.939,00 zł)
Pomoc na kontynuowanie nauki dla wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej.	189.475,95 zł (382 świadczenia)	149.977,82 zł (295 świadczeń)	121.353,29 zł (233 świadczenia)	45.728,06 zł (88 świadczeń)
Pomoc na kontynuowanie nauki dla	73.187,14 zł (144 świadczenia)	44.433,55 zł (87 świadczeń)	36.599,42 zł (70 świadczeń)	18.412,90 zł (35 świadczeń)

wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej.				
Pomoc na zagospodarowanie dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej.	15.666,00 zł (ogółem 7 świadczeń)	7.808,00 zł (5 świadczeń)	9.462,00 zł (6 świadczeń)	0 zł
Pomoc na zagospodarowanie dla usamodzielnianych wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej.	4.500 zł (ogółem 3 świadczenia)	0 zł (brak wniosków)	11.039,00 zł (6 świadczeń)	0 zł
Ogółem wydatki	305.929,09 zł	274.664,37 zł	244.376,71 zł	66.453,96 zł

* od dnia 1 czerwca 2018 roku zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23.03.2018 roku, wzrosły kwoty świadczeń przysługujących usamodzielnianym wychowankom z pieczy zastępczej. Pomoc na kontynuowanie nauki wynosi **526,00 zł** miesięcznie, pomoc na zagospodarowanie **1.577,00 zł**, a w przypadku osoby niepełnosprawnej w stopniu umiarkowanym lub znacznym **3.154,00 zł**, pomoc na usamodzielnienie to kwota **3.470,00 zł** - w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną; **6.939,00 zł** dotyczy osób opuszczających rodzinę zastępczą zawodową, niezawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą, których pobyt w pieczy trwał przez okres powyżej 3 lat; a w okresie pobytu od 2 do 3 lat świadczenie wynosi **3.470,00 zł**, a poniżej 2 lat i nie krócej niż rok – **1.735,00 zł**.

6.2. Wspieranie osób usamodzielnianych.

Warunkiem przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i na kontynuowanie nauki jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego przez dyrektora PCPR indywidualnego programu usamodzielnienia, określającego w szczególności:

- zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia,
- sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia.

Osobie, która opuszcza rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo – wychowawczą, przyznaje się pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie oraz udziela się pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w zatrudnieniu.

Osoby usamodzielniane w swoim dorosłym życiu borykają się z wieloma problemami, najczęściej są to trudności z uzyskaniem mieszkania, z podjęciem zatrudnienia. Usamodzielniani wychowankowie nie mogą liczyć na przyznanie mieszkania z zasobów gminy zaraz po opuszczeniu pieczy zastępczej, dlatego też często mieszkają z rodzicami zastępczymi lub wynajmują mieszkanie i oczekują na przydział mieszkania, Zdarza się, że z powodu braku mieszkania wracają do swoich rodziców biologicznych, z których niegdyś byli zabrani. Osoby te należy szczególnie wspierać i nieść im pomoc, aby w przyszłości nie powielały patologicznych zachowań swoich rodziców i odnalazły się w rzeczywistości.

Każda osoba usamodzielniana miała wyznaczonego opiekuna usamodzielnienia, którego zadaniem było m.in. sporządzenie wspólnie z osobą usamodzielnianą indywidualnego programu usamodzielnienia, a także czuwanie nad przebiegiem procesu usamodzielniania wychowanka. Pomocy udzielało również Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które pomagało w uzyskiwaniu mieszkania (np. pomoc w wypełnianiu wniosków o najem lokalu, współpraca z Urzędem Miasta

Zduńska Wola Wydziałem Gospodarki Nieruchomościami w celu przyznania mieszkania) oraz koordynowało prawidłowy przebieg procesu usamodzielniania.

W roku 2019 sporządzono wspólnie z usamodzielnianymi wychowankami i ich opiekunami usamodzielnień **15** indywidualnych programów usamodzielnień, dokonano **70** aktualizacji/zmian w programach osób usamodzielnianych.

W ramach realizowanego w roku 2019 projektu pt. „Rodzinka jest dobra na wszystko” PCPR zorganizowało dla wychowanków pieczy zastępczej w wieku od 15 roku życia tj. z rodzin zastępczych i Domu Dziecka w Wojsławicach trening zaradności życiowej, który trwał od marca do grudnia 2019 r., wsparciem objętych zostało 14 wychowanków Domu Dziecka w Wojsławicach i 21 podopiecznych z rodzin zastępczych i osób usamodzielnianych. Jego głównym celem było przygotowanie młodych ludzi do samodzielnego życia po opuszczeniu pieczy zastępczej, racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi, aktywizowania celem uzyskania zaradności życiowej i samodzielności w dorosłym życiu. Dzieci opuszczające pieczę zastępczą, jak wynika z obserwacji często nie radzą sobie w nowej rzeczywistości, nie są wyposażeni w umiejętności niezbędne w dorosłym życiu np. związane z załatwianiem spraw urzędowych, pokonywaniem trudności codziennych, załatwianiem bieżących spraw, racjonalnym dysponowaniem pieniędzmi. W ramach treningu uczestnicy zostali przeszkoleni z zakresu: kompetencji społecznych i osobowych (konstruktywna komunikacja, prośenie o pomoc, rozwiązywanie sytuacji trudnych, radzenie sobie ze stresem, spędzanie czasu wolnego, autoprezentacja, zarządzanie czasem oraz własnym potencjałem); doradztwa zawodowego (przygotowanie do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji); treningu budżetowego (praktyczne porady dot. oszczędzania, rachunków, banków, ubezpieczenia, podatków, nauka zarządzania pieniędzmi, nie przekraczanie wydatków budżetowych, oszczędzania podczas zakupów).

Osobom usamodzielnianym oraz ich opiekunom usamodzielnień PCPR zapewnia poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne i socjalne), np. w roku 2018 udzielono: 7 porad prawnych i 111 porad socjalnych, w roku 2019 udzielono: 2 porady prawne, 2 konsultacje psychologiczne i 53 porady socjalne.

Osoby usamodzielniane zachęcane do udziału w projektach realizowanych przez inne instytucje np. przez Hufiec Pracy, który rekrutował w roku 2017 młodzież w wieku 15-29 lat bierne zawodowo do projektu pt. „Od bierności do aktywności” oferując poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, szkolenia zawodowe i stypendium szkoleniowe oraz 3- miesięczny staż zawodowy.

W 2017 roku dwie usamodzielniane wychowanki z rodzin zastępczych ukończyły projekt realizowany przez OHP pt. „Od szkolenia do zatrudnienia”, do projektu zostały zgłoszone przez PCPR.

VII. WNIOSKI DO PROGRAMU.

1. Należy rozwijać system rodzinnej pieczy zastępczej poprzez propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego w społeczności lokalnej, w środkach masowego przekazu, w miejscach użyteczności publicznej w celu pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych.
2. Należy wspierać istniejące rodziny zastępcze poprzez udzielanie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, organizowanie grup wsparcia.
3. Osoby usamodzielniane z pieczy zastępczej należy objąć kompleksowym wsparciem (pomoc prawna, psychologiczna, socjalna, pomoc w uzyskaniu mieszkania, zatrudnienia itp.).

VIII. ANALIZA SWOT.

Mocne strony:

- dobra infrastruktura z zakresu wspierania rodziny, pomocy społecznej, na rzecz osób niepełnosprawnych, osób uzależnionych, dotkniętych przemocą itp.
- wykształceni pracownicy kadry pomocy społecznej i systemu wspierania rodziny,
- działalność świetlic środowiskowych wspierających rodziny w funkcjach opiekuńczo – wychowawczych,
- działalność stowarzyszeń, organizacji pozarządowych na rzecz rodzin, osób potrzebujących pomocy,
- wspieranie rodzin przez asystentów rodziny,
- wspieranie rodzin zastępczych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- działalność organizacji pozarządowych na rzecz rodziny,
- dobrze działająca współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie wspierania rodzin polegająca m.in. na realizacji projektu „Kooperacje 3D - model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin”,
- działalność świetlic środowiskowych realizujących programy profilaktyczne i zajęcia pozaszkolne,
- łatwy dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego,
- dobra współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym TPD w Łodzi.

Słabe strony:

- brak kandydatów na rodziny zastępczej zawodowe i niezawodowe,
- brak opieki i pomocy specjalistycznej na terenie powiatu zduńskowolskiego m.in. dla dzieci po traumie odrzucenia, zaburzeniami więzi i FAS,
- niewystarczające środki finansowe na przyznawanie rodzinom zastępczym świadczeń fakultatywnych,
- niskie zaangażowanie rodzin zastępczych w zakresie korzystania z oferowanych form wsparcia np. szkoleń, grup wsparcia, poradnictwa specjalistycznego,
- występowanie zjawisk patologicznych a szczególnie dot. problemów uzależnień w rodzinie i przemocy,
- ograniczenia kadrowe u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wynikające z ograniczonych środków budżetowych,
- niedostateczna liczba mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków, długi termin oczekiwania na mieszkanie.

Szanse:

- możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na rzecz wspierania pieczy zastępczej np. środki unijne,
- możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na zatrudnianie specjalistów u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- zmiana świadomości społecznej w zakresie rozwoju rodzicielstwa zastępczego, sprzyjająca wzrostowi kandydatów na rodziny zastępcze,
- zmniejszająca się liczba dzieci wymagających umieszczenia w pieczy zastępczej.

Zagrożenia:

- utrzymujące się zjawisko rozpadu rodziny i nieprawidłowości w jej funkcjonowania,
- konieczność umieszczania dzieci w pieczy zastępczych, a szczególnie najmłodszych,
- niewydolność wychowawcza rodzin,
- wypalenie zawodowe opiekunów zastępczych,
- zmiany społeczno - cywilizacyjne wpływające na pojawianie się nowych problemów społecznych,
- istnienie zjawisk i zachowań patologicznych, w tym uzależnień,
- niedostateczna ilość środków finansowych może ograniczyć możliwości rozwoju pieczy zastępczej,
- brak kandydatów na rodziny zastępcze spowoduje trudności w zapewnieniu dzieciom opieki w formie rodzinnej pieczy zastępczej.

IX. CEL PROGRAMU.

Główny cel „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 w Powiecie Zduńskowolskim”:

Wspieranie rozwoju pieczy zastępczej w powiecie zduńskowolskim, a szczególnie rodzinnej pieczy zastępczej oraz wspieranie usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie profesjonalnego i kompleksowego wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Rozwijanie rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie zduńskowolskim.
3. Zapewnienie wsparcia rodzinom biologicznym posiadającym dzieci umieszczone w pieczy zastępczej.
4. Zorganizowanie kompleksowego wsparcia usamodzielnianym wychowankom z pieczy zastępczej.
5. Wspieranie działalności instytucjonalnej pieczy zastępczej.

X. ZADANIA PROGRAMU.

1. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka a w ostateczności w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.
2. Ustalenie corocznego limitu rodzin zastępczych.
3. Przyznawanie świadczeń pieniężnych na miesięczne utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
4. Zapewnienie wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnemu domowi dziecka.
5. Przyznawanie rodzinom zastępczym, rodzinnemu domowi dziecka świadczeń fakultatywnych uwzględniając potrzeby dzieci przybywających w rodzinnej pieczy zastępczej.
6. Organizacja rodziny pomocowej w przypadku zaistnienia potrzeby.
7. Zapewnienie środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego oraz środków na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu (dotyczy rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych, rodzinnego domu dziecka).
8. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
9. Zatrudnienie w rodzinnym domu dziecka osoby zajmującej się opieką i wychowaniem oraz do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.
10. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
11. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
12. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kompetencji i umiejętności wychowawczych.
13. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w szczególności w ramach grup wsparcia.
14. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
15. Współpraca z Zespołami Interdyscyplinarnymi działającymi przy gminach.
16. Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej w zakresie powrotu dziecka z pieczy zastępczej pod opiekę rodziców biologicznych.
17. Współpraca z sądami i innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.
18. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin biologicznych i zastępczych.
19. Zapewnienie środków na funkcjonowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
20. Zapewnienie środków na przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla osób usamodzielnianych.
21. Zapewnienie wsparcia osobom usamodzielnianym z pieczy zastępczej.

22. Zapewnienie osobom usamodzielnianym pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia.
23. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację Programu, w tym środków rządowych na podstawie art. 187 ust. 1 pkt. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

XI. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, posiadającą opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz co najmniej 3 – letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka, starosta zawiera na wniosek tej rodziny umowę o pełnieniu funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

Umowy, o których mowa wyżej zawiera się w ramach limitu rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy.

Z uwagi na powyższe oraz na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli, z których wynika, że większość rodzin zastępczych to rodziny zastępcze spokrewnione, a także rozeznania potrzeb i praktyki w zakresie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej (od roku 2014 funkcjonuje tylko jedna rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna), określa się limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2021-2023:

1. Rok 2021 – 2 rodziny zastępcze zawodowe
2. Rok 2022 – 2 rodziny zastępcze zawodowe
3. Rok 2023 – 2 rodziny zastępcze zawodowe

XII. ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU.

1. Zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych opieki w formie pieczy zastępczej.
2. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodziny poprzez podejmowanie działań promujących rodzicielstwo zastępcze.
3. Zwiększenie liczby niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych.
4. Dążenie do ograniczenia liczby miejsc do 14 w Domu Dziecka w Wojsławicach od 2021 roku.
5. Umieszczanie w instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieci od 10 roku życia.
6. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenie grup wsparcia, zapewnianie dostępu do specjalistycznej pomocy, przyznawanie dodatkowych świadczeń dla rodzin zastępczych, zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich oraz organizowanie pomocy wolontariuszy.
7. Zatrudnianie koordynatorów celem udzielania pomocy rodzinom sprawującym pieczę zastępczą w realizacji ich zadań oraz współpracy z asystentami rodziny zatrudnionymi w Ośrodkach Pomocy Społecznej powiatu.
8. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom usamodzielnianym.
9. Aktywizowanie osób usamodzielnianych do uczestnictwa w życiu społecznym, edukacji, uzyskiwania kwalifikacji zawodowych oraz podejmowania pracy.
10. Zwiększanie dzieciom szans na powrót z pieczy zastępczej do środowiska rodzinnego.
11. Zacieśniona współpraca pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli a innymi instytucjami pomocowymi z terenu powiatu zduńskowolskiego na rzecz rodzin zastępczych i biologicznych.
12. Wspieranie działalności Domu Dziecka w Wojsławicach.

XIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

Źródłem finansowania zadań „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 w Powiecie Zduńskowolskim” są środki finansowe:

- z budżetu powiatu zduńskowolskiego,
- z budżetu samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ust. 8 i ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- z budżetów powiatowych, zgodnie z art. 191 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- z budżetu państwa,
- ze środków Unii Europejskiej,
- sponsorów.

XIV. ADRESACI PROGRAMU.

1. Dzieci i młodzież umieszczona w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej).
2. Rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka.
3. Rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
4. Osoby usamodzielniane z pieczy zastępczej.
5. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydaci do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego.
6. Rodziny pomocowe.
7. Dyrekcja i kadra Domu Dziecka im. św. Maksymiliana Marii Kolbego w Wojsławicach.
8. Społeczność lokalna.
9. Organizacje pozarządowe, sąd, kuratorzy sądowi, policja, instytucje zajmujące się dzieckiem i rodziną.
10. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej.
11. Ośrodki Pomocy Społecznej.

XV. REALIZATORZY PROGRAMU.

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli (organizator rodzinnej pieczy zastępczej). Funkcję koordynatora Programu będzie pełnić p. Alicja Sowińska – starszy specjalista pracy socjalnej koordynator.

Program został przygotowany w oparciu o konsultacje z następującymi instytucjami/podmiotami:

1. Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli.
2. Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli.
2. Dom Dziecka im. św. Maksymiliana Marii Kolbego w Wojsławicach.
3. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zduńskiej Woli.
4. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szadku.
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zapolicach.
6. Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna „PAKA” w Zduńskiej Woli.
7. Stowarzyszenie „Trampolina dla Polski” Oddział w Zduńskiej Woli.
8. Miejski – Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli.
9. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli.

XVI. SPOSÓB MONITOROWANIA PROGRAMU I EWALUACJA.

Monitorowanie „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 w Powiecie Zduńskowolskim” będzie polegać na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli będzie co roku przedkładać Zarządowi Powiatu Zduńskowolskiego i Radzie Powiatu Zduńskowolskiego sprawozdanie z realizacji ww. Programu.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb. Przedmiotem ewaluacji będzie ocena skuteczności podejmowanych działań i wskaźników, głównie w oparciu o analizę informacji dotyczących danych własnych jak i pozyskanych od współpracujących instytucji pomocowych.

